

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Petra Hlušíka a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **P. Č.**, zast. Mgr. Jaroslavem Hanusem, advokátem, se sídlem Nemanická 440/14, České Budějovice, proti žalovanému: **Městský soud v Praze**, se sídlem Spálená 2, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2015, č. j. 47 A 9/2015 – 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jaroslavu Hanusovi **s e p ř i z n á v á** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v částce 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal v červnu roku 2013 stížnost na průtahy v řízení ve věci vedené u žalovaného pod sp. zn. 6 Ad 22/2011. Tato stížnost byla vyřízena dopisem místopředsedy žalovaného ze dne 17. 7. 2013. S tímto vyřízením stěžovatel nesouhlasil; spis byl s nesouhlasem stěžovatele předložen Ministerstvu spravedlnosti dne 11. 9. 2013. Po ztrátě spisu na Ministerstvu spravedlnosti byl spis rekonstruován a opět zaslán ministerstvu dne 10. 10. 2013. Nesouhlas s vyřízením stížnosti nebyl doposud ministerstvem vyřízen. Stěžovatel dle jeho tvrzení následně dne 17. 9. 2014 podal k žalovanému další stížnost vzhledem k nečinnosti žalovaného k žádosti o zpřístupnění spisu. Tato stížnost však vyřízena nebyla.

[2] Stěžovatel se následně domáhal žalobou podanou k Městskému soudu v Praze, aby soud „zakázal předsedovi Městského soudu v Praze pokračovat v porušování stěžovatelova práva na doručení vyrozumění o stížnosti a přikázal mu, aby upustil od nečinnosti k předmětné stížnosti.“ Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2015 č. j. Nad 113/2015 - 13, byla věc přikázána k vyřízení Krajskému soudu v Praze. Ten žalobu stěžovatele usnesením ze dne 27. 8. 2015, č. j. 47 A 9/2015 - 23 odmítl pro nedostatek podmínek řízení spočívající v nedostatku pravomoci správních soudů ve věci rozhodovat.

[3] Kasační stížností se stěžovatel způsobem sobě vlastním domáhá zrušení napadeného usnesení, přičemž zejména namítl, že jeho stížnost adresovaná žalovanému není nelegitimní, o zpřístupnění spisu lze požádat kdykoli. Tvrdí, že žalobou se nedomáhá nahlížení do spisu.

[4] Kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou a je přípustná; stěžovatel je zastoupen ustanoveným advokátem. Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), přičemž důvody uplatněné stěžovatelem soud podřadil pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[5] Nejvyšší správní soud v první řadě předesílá, že v případech, kdy je kasační stížností napadené usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele z povahy věci v úvahu pouze kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Rozsah přezkumu rozhodnutí soudu je v tomto případě vymezen povahou a obsahem přezkoumávaného rozhodnutí. Jestliže krajský soud žalobu odmítl a věc samu neposuzoval, může Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti zkoumat pouze to, zda byly splněny zákonem stanovené důvody pro odmítnutí žaloby. Pod tento důvod spadá i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53) nebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[6] Nejvyšší správní soud tedy zkoumal, zda je správný závěr krajského soudu o nedostatku pravomoci správních soudů rozhodovat ve věci. Byl přitom veden následujícími úvahami.

[7] Je třeba předně souhlasit s krajským soudem v tom, že z koncepce zavedené v zákoně č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (dále jen „zákon o soudech“), lze dovodit, že v činnosti soudů je třeba rozlišovat případy, kdy je soudci a pracovníky soudu vykonávána moc soudní a případy, kdy soudci či pracovníci soudu jednají jako orgány státní správy soudů a jejich úkony pak jsou považovány za úkony správních orgánů.

[8] Je zřejmé, že postup předsedy krajského soudu při vyřizování stížností obecně znamená ve smyslu § 126 odst. 2 písm. c) zákona o soudech výkon státní správy soudu. Bylo by lze také uzavřít, že ve specifických případech by úkony předsedy soudu mohly ve svém důsledku být úkony správního orgánu, proti kterým by bylo možno brojit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem.

pokračování

[9] V případě stěžovatelem tvrzeného postupu žalovaného však takový závěr učinit nelze. Je totiž zcela zjevné, že stěžovatel svou stížností podanou dne 17. 9. 2014 uplatňuje opakovaně svá práva, jako projev svévolného a účelového uplatňování práva (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2012, č. j. 2 As 45/2012 - 11), přičemž stěžovatel svá práva uplatňuje šikanózním způsobem, veden snahou o pouhé řetězení jeho sporů, nikoliv snahou o meritorní vyřešení sporu (srov. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2012, č. j. 2 As 82/2012 - 13). K tomuto závěru vede kasační soud mimo jiné také skutečnost, že stěžovatel se žalobou brání proti tvrzenému zásahu, který má spočívat v nevyřízení jeho stížnosti na postup žalovaného při nesouhlasu s nevyřízením jeho předchozí stížnosti.

[10] Obdobně jako v jiných právních věcech stěžovatele je i nyní Nejvyšší správní soud přesvědčen, že stěžovatel svou opakovanou stížností toliko zneužívá právo garantované v tomto případě ustanoveními zákona o soudech brojit stížností u orgánu státní správy soudu proti průtahům ve vyřizování věcí. Stejně tak lze uzavřít, že následně podanou žalobou stěžovatel zneužívá práva na soudní ochranu, veden na podkladě úkonu zneužívající právo snahou vést soudní řízení pro řízení, a nikoliv proto, aby byla ochraňována jeho reálně existující práva. V důsledku postupu stěžovatele proto lze souhlasit se závěry krajského soudu, že stěžovatelem tvrzenou stížností ze dne 8. 9. 2014 (podané dne 17. 9. 2014) se tento domáhá ve výsledku umožnění nahlédnutí do spisu vedeného u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 Ad 22/2011. V tom případě tak krajský soud správně uzavřel, že se jedná úkon soudu spadající do jeho jurisdikční činnosti, tedy rozhodovacího procesu ve věci samé. Takový úkon však je svou povahou aktem moci soudní a nelze jej podřadit pod úkon správního orgánu, jak má na mysli § 82 s. ř. s.; krajský soud žalobu stěžovatele správně pro nedostatek podmínek řízení dle § 46 odst. 1 písm. a) odmítl.

[11] K povaze jednání stěžovatele Nejvyšší správní soud podotýká, že si je vědom znění čl. 36 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na soudní ochranu. Okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje svá práva (a to zejména právo na soudní ochranu), však nelze považovat za výkon subjektivního práva v souladu s právním řádem. Chování stěžovatele naopak naplňuje znaky zneužití práva, které zdejší soud vymezil např. v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 - 48, č. 869/2006 Sb. NSS. Zneužitím práva se rozumí „*situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené*“. Dále lze odkázat na vymezení konceptu zneužití práva obsažené v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 - 74, č. 2099/2010 Sb. NSS (viz také v daném usnesení citovanou judikaturu).

[12] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou dle § 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s. zamítl.

[13] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly.

[14] Ustanovenému zástupci stěžovatele soud přiznal na odměně a náhradě hotových výdajů za zastoupení celkem částku 4.114 Kč. Tato částka představuje odměnu za jeden úkon právní služby dle § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) vyhl. č. 177/1996 Sb., ve výši 3.100 Kč, a to za převzetí a přípravu zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. b) cit. vyhlášky. Soud také přiznal zástupci stěžovatele jeden režijní paušál ve výši 300 Kč dle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky. Uvedené částky soud zvýšil o DPH 21 % v souladu s § 57 odst. 2 s. ř. s., neboť ustanovený advokát je plátcem DPH.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. prosince 2015

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu